

اثر سطوح مختلف شوری بر شاخص‌های رشد و نمو سه نوع چمن

خالقی، اسماعیل^۱ و علی اکبر رامین^۲

۱ دانشجوی سابق کارشناس ارشد باگبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید چمران
اهواز ۲ دانشیار گروه باگبانی، دانشکده کشاورزی، دانشکده صنعتی اصفهان

در اکثر نقاط ایران به خصوص در منطقه خوزستان به دلیل وجود شوری و دمای بالا و حساسیت زیاد این گیاه، همواره کاشت و نگهداری چمن با مشکلات زیادی روبروست. بر این اساس پژوهشی در سطح مزرعه به منظور بررسی اثر سطوح مختلف شوری؛ آب رودخانه کارون (۱/۰۹) و آبیاری با شوری ۳، ۸، ۱۲، ۹ و ۱۵ دسی زیمنس بر متر بر روی شاخص‌های رشد و نمو سه نوع چمن به نام‌های هلندی (*Lolium perenne*), فستوکای (Cynodon dactylon) و افریقایی (*Festuca arundinaceae*) فاکتوریل در قالب طرح پایه ای کامل‌تصادی در مزرعه گروه باگبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید چمران اهواز انجام پذیرفت.

با توجه به نتایج به دست آمده مشخص گردید که اثر فاکتورهای شوری، جنس و اثر متقابل بین آنها در سطح ۵ درصد بر روی شاخص‌های تعداد برگ بر روی ساقه اصلی، تعداد پنجه، تعداد برگ روی پنجه، وزن تر و وزن خشک برگ‌ها و سطح برگ‌ها موثر و معنی‌دار می‌باشد. چمن افریقایی در مقایسه با دو جنس دیگر در تمام سطوح شوری بالاترین مقدار شاخص‌های رویشی را به خود اختصاص داد، در حالیکه بین دو جنس دیگر تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید. علاوه بر این مشخص گردید که تعداد برگ بر روی پنجه در چمن افریقایی در شوری ۱۵ دسی زیمنس بر متر نسبت به شاهد (آب رودخانه) به میزان ۶۱/۵۴٪ دسی زیمنس بر متر شاخص‌های رشدی سطح برگ، وزن تر برگ و وزن خشک برگ چمن هلندی و چمن فستوکای پا بلند به شدت کاهش می‌یابد.